

**AANWINSTENLIJST BIBLIOTHEEK & DOCUMENTATIE van het Arq Kenniscentrum Oorlog
(voorheen Cogis)**

**ACQUISITION LIST LIBRARY & DOCUMENTATION of the Arq Kenniscentrum Oorlog
(formerly Cogis)**

Vijf-en-dertigste jaargang (2017), juli

Thirty-fifth volume (2017), juli

Inhoud

Historische informatie / Recht / Educatie / Historical information - Law	3
(Voormalig) Nederlands-Indie / Former Dutch East Indies	4
Vluchtelingen, hedendaagse oorlogen, transculturele psychiatrie / Refugees - contemporary wars	5
Psycho-sociale problematiek en de hulpverlening / Psychosocial issues - consequences	5
PTSS / General PTSD	8
Behandeling / Treatment	9
Kinderen / Children	11
Tweede generatie / Second generation	12

Historische informatie / Recht / Educatie / Historical information - Law

De doden tellen : slachtofferaantallen van de Tweede Wereldoorlog en sindsdien / Renske Krimp MA ; met een inleiding door dr. Regina Grüter ; voorwoord dr. Esther Captain ; fotografie Suzanne Liem ; eindredactie dr. Sylvia Heimans. - Amsterdam : Nationaal Comité 4 en 5 Mei, 2015. - 80 pagina's. : illustraties. ; 26 cm

Met literatuuropgave.

ISBN 978-90-77294-15-4 paperback

General characterization: tekst; zonder medium; band

Tweede Wereldoorlog

Burger-oorlogsgetroffenen

Militairen

Veteranen

Joden

Sinti

Roma

Psychiatrische patiënten

Koopvaardij

Arbeidsinzet

Vredesmissies (VN)

Krijgsgevangenkampen

Hongerwinter

Herdenkingen

Slachtoffertellingen

Nieuw-Guinea

Nederlands-Indië

Europa

Zeventig jaar na de Tweede Wereldoorlog neemt de vraag om gegevens over slachtofferaantallen toe. Helaas zijn bepaalde cijfers en feiten niet meer te achterhalen. Wel kan beschreven worden wat wel en niet bekend is en waarom. In deze publicatie komen deskundigen aan het woord in een serie interviews. Zij lichten de feiten en cijfers toe die beschikbaar zijn en gaan in op de omstandigheden waarin deze slachtoffers het leven lieten. Deze publicatie bestaat uit de volgende bijdragen: •Burgerslachtoffers Nederlands-Indië, Herman Bussemaker •Japanse krijgsgevangenschap, Petra Groen •Indonesische doden 1945-1951, Ron Habiboe •Nederlands-Indië na 1945, Stef Scagliola •Korea-oorlog/Vredesoperaties sinds 1945, Christ Klep •Koopvaardij, Saskia Klooster •Defensie in de meidagen 1940/Conflict Nieuw-Guinea, Martin Elands •Joden, Pim Griffioen •Roma en Sinti, Lalla Weiss •Burgerslachtoffers van oorlogsgeweld, Hongerwinter en ondervoeding, Kees Ribbens •Psychiatrische patiënten, Cecile aan de Stegge •Arbeidsinzet, Hans de Vries •Slachtoffers kampen, gevangenen en executies in Europa, Johannes Houwink ten Cate •Kaori Maekawa: 'Ik probeer een gat te vullen door de taalbarrière weg te nemen' •Jan Willem de Leeuw: 'Herdenken doe je genereus en dat kan beter een keer teveel zijn dan te weinig.' •Ismee Tames: 'In tijden van oorlog en vervolging maakt wat je doet een groot verschil'. s0.5 KRI

Over grenzen. Liminaliteit en de ervaring van verzet / Ismee Tames. - Diemen : Arq Psychotrauma Expertgroep, 2016. - 45 pagina's. ; 24 cm

Tevens met Engelse vertaling: About Thresholds. Liminality and the Experience of

Resistance. - Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar

'Geschiedenis en betekenis van verzet en onderdrukking en vervolging' in de faculteit

© Arq Kenniscentrum Oorlog juli 2017

Aanwinstenlijst Bibliotheek en Documentatie

van het Arq Kenniscentrum Oorlog (voorheen Cogis)

<https://oorlog.arq.org/home>

Geesteswetenschappen aan de Universiteit Utrecht, op 17 mei 2016. - Met lit. opg.

General characterization: tekst; zonder medium; band

Tweede Wereldoorlog

Verzet

Liminaliteit

Geuzen

Identiteit

Geschiedenis

Onderzoek

Tames pleit in haar oratie voor een nieuwe manier van kijken naar verzet ten tijde van oorlog en introduceert het begrip 'liminaliteit' in de geschiedwetenschap. Liminaliteit – een begrip uit de antropologie - gaat over het zogeheten 'tussengebied' of 'vacuüm', de periode waarin je niet kunt terugvallen op het oude en het nieuwe nog vorm moet krijgen. Vaak bij het uitbreken van oorlog is er zoiets als een 'liminale fase'. Tames werpt zo de oude vraag "hoe krijgt verzet vorm?" opnieuw op en antwoordt: verzet krijg vorm in een situatie van liminaliteit. Welke uitdagingen brengt die situatie voor mensen mee? Waarop oriënteren zij zich? Wat betekent dit voor de vorm van hun verzet?

s3 TAM

(Voormalig) Nederlands-Indie / Former Dutch East Indies

Coef : de weg van de waanzin / Rein Hannik. - Utrecht : Uitgeverij IJzer, [2016]. - 280

pagina's, 16 pagina's foto's. : illustraties. ; 22 cm

Met literatuuropgave.

ISBN 978-90-8684-140-0 paperback

Catalogue number: 01: 500041176 (01)

Catalogue number: NSTC: 500041176

CONTENTS

Persoonlijk verslag over het leven van de geesteszieke moeder van de auteur.

General characterization: tekst; zonder medium; boek; band

Nederlands-Indië

Interneringskampen

Nederland

PTSD

Psychotrauma

Psychische stoornissen

Moeders

Moeder-zoon relatie

Behandeling

Bastiaans, J.

LSD-therapie

Jelgersmakliniek

Kunst

Biografieën

Het is begin 2013 als Rein veertig dozen van zijn moeder erft. Honderden dagboeken, foto's, geluidsopnamen, tekeningen en schilderijen. Over Indië, jappenkamp, kunstacademie, artspraktijk, moederschap, LSD-therapie bij professor Bastiaans, psychoses op straat en opname in het gekkenhuis. In Coef vertelt de auteur over zijn jeugd met deze onmogelijke moeder en haar bizarre erfenis van duizenden dagboekpagina's en dertig uur aan Bastiaans-tapes. Hij neemt de lezer mee naar het Indië van haar dromen en de nachtmerrie van het kamp, om dan een vrije val te maken in de psychische orkaan die de rest van haar leven

© Arq Kenniscentrum Oorlog juli 2017

Aanwinstenlijst Bibliotheek en Documentatie

van het Arq Kenniscentrum Oorlog (voorheen Cogis)

<https://oorlog.arq.org/home>

Vluchtelingen, hedendaagse oorlogen, transculturele psychiatrie / Refugees - contemporary wars

The land of a thousand broken hearts : trauma and reconciliation in post-genocide Rwanda / Bob Erinkveld. - [Nederland] : B. Erinkveld, 2016. - 98 pagina's. ; 30 cm
Universiteit Utrecht ; Supervisor: dr. P.A.M. Malcontent. - Scriptie. - Met lit. opg.
General characterization: tekst; zonder medium; band
Rwanda
Genocide
PTSD
Psychotrauma
PTSS
Verzoening
Psychosociale Hulpverlening
s8.7 ERI

Psycho-sociale problematiek en de hulpverlening / Psychosocial issues - consequences

Grief following homicidal loss / Mariëtte Yvonne van Denderen. - [Groningen] :
Rijksuniversiteit Groningen, 2016. - 173 pages. : illustrations. ; 24 cm
Supervisors: prof. dr. A. de Keijser, prof. dr. P.A. Boelen. - Includes summary in Dutch. - PhD
thesis to obtain the degree of PhD at the University of Groningen, 2017. - Includes
bibliographical references.
ISBN 90-367-9386-6 (paperback)
ISBN 978-90-367-9386-5 (paperback)
General characterization: text; unmediated; volume
Moord
Nabestaanden
Rouw
Rouwproces
Gecomplieerde rouw
Psychotrauma
PTSD
Stress
Wraak
Cognitie
Daders
Dader-slachtoffer
Behandeling
Cognitieve gedragstherapie
EMDR (Eye Movement Desensitization and Reprocessing)
Literatuuronderzoek
Nabestaanden die iemand verliezen door moord hebben niet alleen te maken met gevoelens
van gemis en rouw, maar ook met het gegeven dat hun geliefde opzettelijk van hen is

afgenomen. Uit een vragenlijststudie onder 312 nabestaanden die iemand hadden verloren door moord bleek dat gemiddeld 7 jaar na de moord 33% van de nabestaanden kampt met posttraumatische stressklachten, en 82% met gecompliceerde rouwklachten. Deze klachten verschilden niet al naargelang de dader een bekende of onbekende, een familielid of geen familielid van de nabestaande was. Posttraumatische stress- en gecompliceerde rouwklachten bleken samen te hangen met wraakgevoelens, al kon op basis van cross-sectioneel onderzoek geen causaal verband worden vastgesteld. Posttraumatische stress- en gecompliceerde rouwklachten hingen ook samen met negatieve cognities over de eigen persoon, catastrofale misinterpretaties over eigen rouwreacties en depressieve vermijding. Angstige vermijding en negatieve cognities over de toekomst waren geassocieerd met wraakgedachten en gevoelens. Uit een gerandomiseerd gecontroleerde studie bleek dat nabestaanden met veel posttraumatische stress- en gecompliceerde rouwklachten baat hebben bij een behandeling van acht sessies, waarin cognitieve gedragstherapie en EMDR wordt toegepast.

s7.5 DEN

Dynamische persoonlijkheidsdiagnostiek / redactie: E.H.M. Eurelings-Bontekoe en W.M. Snellen. - Vierde druk. - Amsterdam : Pearson, 2017. - 525 pagina's. : illustraties. ; 24 cm
1e druk: Lisse : Swets & Zeitlinger, 2003. - Met literatuuropgave, register.

ISBN 978-90-430-3564-4 paperback

General characterization: tekst; zonder medium; band

Diagnostiek

Afweermechanismen

Casuïstiek

Persoonlijkheid

Vragenlijsten

Klinische psychologie

Psychische stoornissen

Hechting

Handleidingen

Beschrijving van de diverse aspecten van de dynamische persoonlijkheidsdiagnostiek, met aandacht voor de integratie en theoriegestuurde interpretatie van diagnostische gegevens. Vormen van dynamische persoonlijkheidsdiagnostiek passeren de revue, waaronder die met persoonlijkheidsvragenlijsten, projectieve technieken en semi-gestructureerde interviews. Deze worden toegelicht aan de hand van casuïstiek. Daarnaast worden de theoretische modellen die van belang zijn bij de toepassing van dynamische persoonlijkheidsdiagnostiek uitgebreid besproken. Deze vierde druk is aangepast aan de DSM-5. Daarnaast zijn in hoofdstuk 2, over de dynamische profielinterpretatie van de Nederlandse Verkorte MMPI (NVM), de laatste onderzoeksbevindingen en klinische inzichten opgenomen. Eveneens nieuw bij dit hoofdstuk is een bespreking van de door Barelds en Luteijn recent ontwikkelde paralleltest van de NVM, de Nederlandse Klinische Persoonlijkheidsvragenlijst (NKPV) en de toepasbaarheid van deze nieuwe test in het kader van de theoriegestuurde profielinterpretatie.

s7 DYN

Sensorimotor psychotherapy : interventies voor traumaverwerking en het herstel van gehechtheid / Pat Ogden, Janina Fisher ; vertaling [uit het Engels] Jolanda Treffers ; redactie Vitataal tekst & redactie. - Eeserveen : Uitgeverij Mens!, [2017]. - 880 pagina's. : illustraties. ; 29 cm

Vertaling van: Sensorimotor Psychotherapy : interventions for trauma and attachment. - New York, NY : W.W. Norton & Company, ©2015. - Met literatuuropgave, register.

ISBN 978-94-6316-032-2 gebonden

CONTENTS

© Arq Kenniscentrum Oorlog juli 2017

Aanwinstenlijst Bibliotheek en Documentatie

van het Arq Kenniscentrum Oorlog (voorheen Cogis)

<https://oorlog.arq.org/home>

Handboek voor een vorm van psychotherapie met gebruik van de 'wijsheid van het lichaam', het herkennen en interpreteren van signalen die het lichaam geeft in verband met psychotrauma's en psychische stoornissen en (mede als nawerking daarvan) spanningen, verkrampingen en onbewust geworden overtuigingen.

General characterization: tekst; zonder medium; boek; band

Lichaamswerk

Therapie

Psychotherapie

Herstel

Interventies

Hechting

Lichaam

Mindfulness

Neurologie

Psychosomatiek

Somatiek

Herinneringen

Hechting

Geheugen

Gehechtheid

Emoties

Zelfredzaamheid

Relaties

Psychotrauma

Verwerking

Verwerkingsproces

PTSD

Methoden en technieken

Gehandicapten

Therapeutische relatie

Dit boek – geschreven voor therapeuten en cliënten om gezamenlijk te bestuderen – biedt een praktische handleiding tot de taal van het lichaam. Het begint met een uitleg aan therapeuten en cliënten over hoe zij dit boek het best kunnen gebruiken, gevolgd door een toelichting op de rol van de hersenen en het gebruik van mindfulness. Daarna gaat het boek verder in drie delen die gebaseerd zijn op een gefaseerde therapiebenadering. Eerst wordt aandacht besteed aan het ontwikkelen van persoonlijke – met name somatische – hulpmiddelen; vervolgens wordt besproken wat de systematische opbouw is bij een somatische benadering van het geheugen, en ten slotte worden de invloed van gehechtheid op het procedureel leren, de emotionele vooringenomenheid en de cognitieve vertekeningen behandeld. De hoofdstukken beginnen met een inleiding voor de therapeut over het toepassen van de stof in de klinische praktijk. Daarnaast bevat elk hoofdstuk werkbladen voor cliënten om hen te helpen om zich het materiaal op een persoonlijk niveau eigen te maken. De concepten, interventies en werkbladen zijn bedoeld als aanvulling op andere behandelmethoden en niet zozeer als een zelfstandige behandeling

s7.2 OGD-I

Rouw bij kinderen en jongeren : over het begeleiden van verliesverwerking / Mariken Spuij. - Amsterdam : Uitgeverij Nieuwezijds, [2017]. - 264 pagina's. : illustraties. ; 22 cm
Met literatuuropgave en index.

ISBN 978-90-5712-455-6 paperback

General characterization: tekst; zonder medium; boek; band

Rouw

Rouwproces

Traumatische rouw

© Arq Kenniscentrum Oorlog juli 2017

Aanwinstenlijst Bibliotheek en Documentatie

van het Arq Kenniscentrum Oorlog (voorheen Cogis)

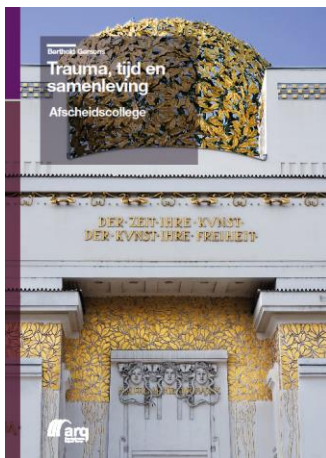
<https://oorlog.arq.org/home>

Gecompliceerde rouw
PCRS (Persisterende Complexe Rouwstoornis)
Prolonged Grief Disorder
PTSD
Psychotrauma
Verlies
Verdriet
Kinderen
Jongeren
Verwerkingsproces
Ouder-kind relatie
Veiligheid
Emoties
Communicatie
Scholen
Hulpverlening
Therapie
Methoden en technieken

Dit boek biedt handreikingen om kinderen en jongeren te steunen bij het rouwproces. Wat zijn normale reacties tijdens een rouwproces? Hoe communiceer je over verlies met een kind? Wat helpt een kind bij de verwerking van een verlies? Wanneer schakel je professionele hulp in?
s7.5 SPU-I

PTSS / General PTSD

Trauma, tijd en samenleving. Afscheidscollege. - Diemen : Arq

Psychotrauma Expertgroep, 2017. - 23 pagina's. ; 24 cm

College ter gelegenheid van het afscheid van Berthold Gersons van Arq Psychotrauma Expertgroep op 24 mei 2017.

General characterization: tekst; zonder medium; band

PTSD

Psychotrauma

Stichting Centrum'45

Arq Psychotrauma Expertgroep

Equator

War Trauma Foundation

Vluchtelingen

Geüniformeerden

Beroepsgebonden traumatisering

Rouw

© Arq Kenniscentrum Oorlog juli 2017

Aanwinstenlijst Bibliotheek en Documentatie
van het Arq Kenniscentrum Oorlog (voorheen Cogis)

<https://oorlog.arq.org/home>

Behandeling
Cognitieve Gedragstherapie (CGT)
Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR)
Narratieve Exposure Therapie (NET)
Beknopte Eclectische Psychotherapie voor PTSS (BEPP)
Rampen
MH17
Bijlmerramp

In zijn college ter gelegenheid van zijn afscheid van Arq Psychotrauma Expert Groep op 24 mei 2017 bespreekt Berthold Gersons de opbouw en betekenis van Arq als traumaorganisatie. Ook staat hij stil bij het thema trauma, dat door tijd en samenleving telkens opnieuw wordt gedefinieerd. Hij gebruikt hierbij voorbeelden uit de verschillende soorten behandelingen voor PTSS en gaat in op de vraag waarom de nasleep van de MH17 ramp gedeeltelijk zo anders verloopt dan gebruikelijk was bij andere rampen. Trauma, tijd en samenleving geeft tevens een beeld van tien jaar Arq en werpt ook een blik op de toekomst.
s8 GER-I

Behandeling / Treatment

Complexe rouw begrijpen en behandelen (en andere vraagstukken voor de psychotraumatologie) / Paul Boelen. - Diemen : Arq Psychotrauma Expertgroep, 2016. - 45 pagina's. ; 24 cm

Tevens met Engelse vertaling: Towards better understanding and treatment of complex grief (and other issues of psychotraumatology). - Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar Klinische Psychologie in de faculteit Sociale Wetenschappen aan de Universiteit Utrecht, op 13 april 2016. - Met lit. opg.

ISBN 978-90-5875-859-0

General characterization: tekst; zonder medium; band

Rouw

Rouwproces

Complexe rouw

Psychotraumatologie

PTSD

Psychotrauma

Psychische stoornissen

Comorbiditeit

Behandeling

Hulpverlening

Klinische psychologie

Preventie

Methoden en technieken

Onderwijs

Onderzoek

Jaarlijks krijgen in Nederland ongeveer een half miljoen mensen te maken met de dood van een dierbare in de directe omgeving. Ongeveer vijf procent van deze nabestaanden, jaarlijks dus zo'n 27.000 mensen, lopen vast. Zij ontwikkelen 'persisterende complexe rouwstoornis' soms in combinatie met andere aandoeningen. Over rouw die verstikkend en ontwrichtend is en verbonden is met verlies dat te vroeg komt en het gevolg is van rampen, moord en andere dramatische gebeurtenissen. Deze rede gaat over complexe rouw. Wat is het, hoe vaak komt het voor, welke mensen lopen vast en wat voor hulp is dan nodig.

s8 BOE-I

Impact magazine : over de psychosociale gevolgen van ingrijpende gebeurtenissen /
Arq Kenniscentrum Oorlog, Vervolging en Geweld. - Mei 2017-nr. 1-. - Diemen : Arq
Kenniscentrum Oorlog, Vervolging en Geweld, 2017-. - volumes. : illustrations. ; 30 cm
Quarterly. - Voortz. van: Cogiscope = ISSN 1871-1065.
General characterization: text; unmediated; volume

Schaamte na oorlogsgeweld. - Diemen : Arq Psychotrauma
Expertgroep, 2016. - 61 pagina's. ; 24 cm
Ook verschenen in het Engels: 'Shame after the war'. - Bundeling
van lezingen die Dirk Wepster gegeven heeft tijdens zijn 35-jarige
werkzame leven bij stichting Centrum'45 als psychotherapeut.
Gepresenteerd bij zijn afscheid in april 2016.. - Met lit. opg.
General characterization: tekst; zonder medium; band
Genocide
Tweede Wereldoorlog
Oorlogsgetroffenen
Schaamte
Schuldgevoelens
Overlevingsschuld
Tegenoverdracht

Empathie
Identificatie
Psychotrauma
PTSD
Joden
Roma
Sinti
Oorlogswezen
Woede
Naoorlogstijd
Rouwverwerking
Psychotherapie
Erkenning
Behandeling
Casuïstiek
Maatschappij
Stichting Cogis
Stichting Centrum'45

Bundeling van lezingen die Dirk Wepster gegeven heeft tijdens zijn 35-jarige werkzame
leven bij stichting Centrum'45 als psychotherapeut. Zijn jarenlange ervaring in gesprekken
met getroffen en bracht Wepster steeds terug bij de begrippen (overlevings)schuld en
schaamte. In de hier verzamelde lezingen vonden zijn inzichten in de meest sociale onder de
emoties hun beslag. Deze bundel werd gepresenteerd bij zijn afscheid in april 2016.
s8 WEP

Shame after the war. - Diemen : Arq Psychotrauma Expertgroep, 2016. - 69 pagina's. ; 24
cm
Ook verschenen in het Nederlands: 'Schaamte na oorlogsgeweld'. - Bundeling van lezingen
die Dirk Wepster gegeven heeft tijdens zijn 35-jarige werkzame leven bij stichting
Centrum'45 als psychotherapeut. Gepresenteerd bij zijn afscheid in april 2016.. - Met lit. opg.
General characterization: tekst; zonder medium; band
Genocide

© Arq Kenniscentrum Oorlog juli 2017
Aanwinstenlijst Bibliotheek en Documentatie
van het Arq Kenniscentrum Oorlog (voorheen Cogis)
<https://oorlog.arq.org/home>

Tweede Wereldoorlog
Oorlogsgetroffenen
Schaamte
Schuldgevoelens
Overlevingsschuld
Tegenoverdracht
Empathie
Identificatie
Psychotrauma
PTSD
Joden
Roma
Sinti
Oorlogswezen
Woede
Naoorlogstijd
Rouwverwerking
Psychotherapie
Erkenning
Behandeling
Casuïstiek
Maatschappij
Stichting Cogis
Stichting Centrum'45

Bundeling van lezingen die Dirk Wepster gegeven heeft tijdens zijn 35-jarige werkzame leven bij stichting Centrum'45 als psychotherapeut. Zijn jarenlange ervaring in gesprekken met getroffen en bracht Wepster steeds terug bij de begrippen (overlevings)schuld en schaamte. In de hier verzamelde lezingen worden zijn inzichten in de meest sociale onder de emoties hun beslag. Deze bundel werd gepresenteerd bij zijn afscheid in april 2016.
s8 WEP

Kinderen / Children

Het behandelen van PTSS bij jonge kinderen : een klinische gids / Michael S. Scheeringa ; vertaald door Miebeth van Horn. - Amsterdam : Uitgeverij SWP, [2017]. - 215 pagina's. : illustraties. ; 28 cm

Met literatuuropgave.

ISBN 978-90-8850-703-8 paperback

Catalogue number: NSTC: 500075889

General characterization: tekst; zonder medium; band

PTSD

Psychotrauma

Dissociatie

Geweld

Seksueel geweld

Behandeling

Huiselijk geweld

Rampen

Rouw

Kinderen

Ouders

Ouder-kind relatie

Exposure

Therapeutische relatie

© Arq Kenniscentrum Oorlog juli 2017

Aanwinstenlijst Bibliotheek en Documentatie
van het Arq Kenniscentrum Oorlog (voorheen Cogis)

<https://oorlog.arq.org/home>

Diagnostiek
Cognitieve gedragstherapie
Psycho-educatie
Evidence based

Dit boek biedt een evidence-based raamwerk voor het vaststellen en behandelen van een posttraumatische stressstoornis bij kinderen van 3 tot 6 jaar oud met behulp van cognitieve gedragstherapie. Stap voor stap is uiteengezet hoe op een veilige manier geleidelijk kan worden toegewerkt naar blootstelling van het trauma rekening houdend met de ontwikkelingsfase van het kind. Casussen en voorbeelddialogen laten zien hoe de verschillende componenten geïmplementeerd kunnen worden en hoe ouders en kinderen gemotiveerd kunnen worden om de behandeling af te maken.
s8 SCH

Tweede generatie / Second generation

De tolk van Java / Alfred Birney. - 2e dr. - Amsterdam, 2016. - 544 pagina's. ; 22 cm
ISBN 978-90-445-3850-2
Catalogue number: NSTC: 100035214
General characterization: tekst; zonder medium; band
Tweede Wereldoorlog
Nederlands-Indië
Nederland
Gezinnen
Families
Vader-zoon relatie
Geweld
Martelingen
Tolken

Transgenerationale overdracht
Eerste generatie
Tweede generatie
Autobiografieën

Voor een Helmondse schoenmakersdochter, een Indische voormalige oorlogstolk en hun zoon – de verteller – bestaat er geen heden. Er is alleen een belast verleden: de jeugd van de moeder tijdens de Tweede Wereldoorlog in Brabant; de jeugd van de vader, die na de oorlog van Oost-Java naar Nederland vlucht; en de jeugd van de verteller die, geterroriseerd door zijn paranoïde vader - die als 'tolk van Java', niet alleen vertaalde maar ook ondervragingen uitvoerde, gevangenen martelde en niet terugschrok voor moordpartijen - zijn tienerjaren op een internaat doorbrengt. Ze zijn eerder tot elkaar veroordeeld dan dat ze een liefhebbende band hebben, met de herinnering als hun gezamenlijke vijand.

s8.1.2 BIR
